

Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
septembrie 2020 – februarie 2021

Comisia de soluționare a contestațiilor la evaluare pentru Secția a II-a civilă

RAPORT DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIEI LA EVALUARE FORMULATĂ DE CANDIDATUL CU NUMĂR DE COD 1012

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 24 alin. (4) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la ÎCCJ, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 74/2012, cu modificările și completările ulterioare, privind punctajul stabilit prin raportul de evaluare a hotărârilor judecătorești ori, după caz, a celorlalte acte întocmite de:

CANDIDAT: COD 1012

Candidatul cu numărul de cod 1012 a formulat contestație cu privire la trei dintre cele patru criterii de evaluare, respectiv: a) capacitate de analiză și sinteză, b) coerență în exprimare și c) argumentație din punct de vedere al clarității și logicii.

Contestația formulată de candidatul cu număr de cod 1012 urmează a fi admisă pentru următoarele considerente:

a) Capacitate de analiză și sinteză

Candidatul critică punctajul acordat la acest criteriu, susținând, în esență, că prin raportul de evaluare nu s-au identificat hotărârile pronunțate în căile de atac în care a preluat integral considerentele hotărârilor de fond și motivele de apel ori de recurs. Totodată, candidatul-contestator nu neagă o atare deficiență, însă o justifică prin aceea că asigură justițiabilului convingerea că „nemulțumirile” sale au fost în mod real „ascultate”, potrivit jurisprudenței Curții de la Strasbourg. Susține, de asemenea, că realizează o sinteză a criticilor formulate prin căile de atac atunci când procedează la analiza propriu-zisă a acestora.

În sfârșit, candidatul-contestator a susținut că hotărârile supuse evaluării sunt în mod real motivate și nu reprezintă o reluare a considerentelor instanțelor inferioare.

Cu privire la prima deficiență reținută, Comisia de soluționare a contestațiilor remarcă faptul că nu era necesară indicarea în concret a deciziilor care reiau în extenso hotărârile instanțelor inferioare deoarece majoritatea hotărârilor sunt în acest mod redactate. De altfel, candidatul-contestator nici nu afirmă contrariul celor reținute prin raportul de evaluare.

Cât privește justificarea pe care o oferă candidatul-contestator, anume aceea că în această modalitate se asigură părților implicate în litigiu convingerea că „nemulțumirile” lor au fost în mod real „ascultate”, Comisia de soluționare a contestațiilor constată că aceasta nu este pertinentă. Asigurarea garanției dreptului la un proces echitabil la care se referă art. 6 § 1 din Convenția europeană a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului presupune analiza de către judecătorul cauzei a susținerilor părților formulate prin intermediul căilor de atac, iar nu reproducerea integrală a hotărârilor instanțelor inferioare sau preluarea necenzurată a conținutului tuturor actelor procesuale depuse de părți. În acest sens, reproducem cele reținute de Curtea Europeană a Drepturilor Omului: “noțiunea de proces echitabil impune ca o instanță internă care și-a motivat decizia pe scurt, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță de grad inferior sau altfel, să fi examinat totuși în mod real

chestiunile esențiale supuse atenției sale și să nu se fi mulțumit să confirme pur și simplu concluziile unei instanțe de grad inferior”(Helle împotriva Finlandei, pct. 60).

Este reală susținerea candidatului-contestator potrivit căreia în debutul motivării propriu-zise realizează o sinteză a criticilor din calea de atac, ceea ce nu este de natură să înlăture dezechilibrul constatat între părțile componente ale hotărârii sau să infirme constatarea relativă la deficiența reținută de Comisia de evaluare în privința capacității de sinteză.

Comisia de soluționare a contestațiilor constată întemeiată critica formulată de candidat referitoare la nepreluarea considerentelor hotărârile atacate în motivarea proprie. Din verificarea în ansamblu a deciziilor selectate rezultă o analiză proprie a judecătorului redactor a tuturor criticilor formulate prin căile de atac

Față de cele mai sus reținute, punctajul aferent acestui criteriu va fi majorat la 14 puncte.

b) Coerență în exprimare

Analiza hotărârilor selectate confirmă concluziile comisiei de evaluare care au atras depunctarea candidatului.

În acest sens, s-au identificat hotărâri în considerentele cărora s-au regăsit fraze foarte lungi care, așa cum a reținut Comisia de evaluare, afectează puterea de convingere a hotărârii, iar întreaga expunere este lipsită de claritate.

Redăm cu titlu de exemplu paragraful 3 din pag.7 din Hot.2: „Din ansamblul probelor administrate în primă instanță, întrucât în apel nu au fost formulate de către reclamânți cereri noi în probațiune, fiind depuse la dosar doar înscrisuri (planșe foto și practică judiciară), Curtea constată că în mod corect a reținut judecătorul fondului existența acestei culpe concurente în amplificarea efectelor rezultatului vătămător, cu consecința diminuării quantumului daunelor ce pot fi acordate victimelor accidentului, în acord cu prevederile alin.1 al art.1371 din Codul civil, normă care statuează că în cazul în care victima a contribuit cu intenție sau din culpă la cauzarea ori la mărirea prejudiciului sau nu le-a evitat, în tot sau în parte, deși putea să o facă, cel chemat să răspundă va fi ținut numai pentru partea de prejudiciu pe care a pricinuit-o, fiind de necontestat faptul că procesul-verbal de cercetare la fața locului încheiat la data de 01.07. 2016 în dosarul penal nr.17/2016, în care se consemnează expres faptul că „cele patru persoane nu purtau centura de siguranță”, a fost semnat fără nicio obiecțiune de către apelantul 5.”

Un alt exemplu: la paragraful 3 din pag.4 din H 27: “Intimatul din faza apelului nu este obligat să formuleze apel incident sub sancțiunea pierderii dreptului de a-și recupera, în caz de izbândă, cheltuielile avansate pentru purtarea procesului în a doua etapă a judecății (*cognitio*), respectiv în faza de apel, cum greșit susține pârâta intimată, pentru că nicio normă legală nu impune o asemenea condiție, astfel că nici decăderea, ca sancțiune ce constă în stingerea dreptului subiectiv civil pentru neexercitarea acestuia în cadrul termenului peremptoriu, indiferent dacă inacțiunea este sau nu imputabilă titularului dreptului, nu poate fi aplicată, art.2545 din Codul civil statuând că prin lege sau prin voința părților se pot stabili termene de decădere pentru exercitarea unui drept sau săvârșirea unor acte unilaterale, neexercitarea dreptului subiectiv înăuntrul termenului stabilit atrăgând pierderea lui, iar în cazul actelor unilaterale, împiedicarea, în condițiile legii, a săvârșirii lor.”

c) Argumentație din punct de vedere al clarității și logicii

Candidatul critică raportul comisiei de evaluare pentru că a reținut aceeași deficiență pentru a justifica depunctarea ca și în cazul criteriului anterior, ceea ce nu ar putea fi admis câtă vreme cele două criterii nu pot fi confundate.

Este neîndoielnic că nu se poate pune semnul egalității între criteriul coerenței în exprimare și acela al argumentației logice și clare. Cu toate acestea, incoerența în exprimare poate altera claritatea argumentației din

punct de vedere logic, după cum anumite erori logice pot conduce la exprimări incoerente. Chiar dacă cele două criterii nu se confundă ele pot fi interdependente. Totodată, nu este exclus ca o anumită exprimare care nu satisface exigențele cele mai înalte ale coerenței să implice și o eroare de argumentație. În aceste condiții este normal ca depunctarea globală să fie mai accentuată atunci când o deficiență se răsfrânge și asupra unui alt element calitativ al hotărârii, element care constituie, de asemenea, criteriu de evaluare. Altminteri nu s-ar putea face departajarea, necesară, în raport de ipoteza în care neconformitatea ar privi *doar unul dintre criterii*, ipoteză care justifică, în mod corespunzător, o depunctare globală mai redusă. În consecință, comisia de soluționare a contestațiilor apreciază că nu reprezintă o eroare în evaluare ca aceeași deficiență să conducă la depunctarea candidatului în privința mai multor criterii.

Comisia de soluționare a contestațiilor nu este în măsură să nege complexitatea cauzelor în care au fost pronunțate hotărârile judecătorești analizate sau soliditatea argumentelor juridice prezentate în cuprinsul acestora de către contestator. În egală măsură, nu se pot verifica sau înlătura susținerile potrivit cărora hotărârile redactate de candidat au fost preluate în culegeri de decizii sau reviste de specialitate.

Ceea ce interesează însă în soluționarea prezentei contestații este dacă modul de exprimare al candidatului este sau nu de natură să afecteze transmiterea raționamentului logico-judiciar către destinarii hotărârii. Or, din această perspectivă apreciem că deficiențele constatate prin raportul de evaluare au condus în mod corect la depunctarea candidatului.

De asemenea, comisia acceptă că fiecare judecător își formează propriul stil de redactare, însă acest „stil”, trebuie să respecte standardele de calitate ale hotărârii judecătorești.

Comprimarea într-o singură frază a mai multor propoziții, ale căror idei nu se înlănțuiesc într-o succesiune clară și logică, se repercutează în mod negativ asupra calității motivării hotărârii, ca fundament al soluției adoptate.

Cu titlu de exemplu, redăm o frază din considerentele hotărârii nr.7: „Deși noțiunea de „vătămare”, la care face referire alin. 1 al art.175, nu poate fi redusă la încălcarea drepturilor sau a intereselor legitime ale părților, pentru că ansamblul de norme procesuale este instituit pentru a se realiza o soluționare adecvată a litigiului și, de aceea, neobservarea acelor reguli care exced interesele părților nu poate fi lipsită de sancțiune, în determinarea conceptului de „vătămare procesuală” trebuind să se țină seama atât de nesocotirea dispoziției legale de la art. 258 din același cod nu poate să determine *eo ipso* admiterea apelului pe acest temei, trebuind dovedită și cealaltă condiție legală, ceea ce partea nu a făcut”.

Comisia de soluționare a contestațiilor validează argumentele din Raportul de evaluare relative la ”imposibilitatea identificării de către candidat, și ulterior încadrării a aspectelor de nelegalitate ce sunt cuprinse în motivele de recurs, tendința fiind aceea de a analiza probele, situația de fapt, devoluând foarte mult cauza”. Cu titlu de exemplu, această deficiență se regăsește în hotărârea nr. 27, în considerentele căreia candidatul analizează în mod preponderent aspecte de netemeinicie, în detrimentul identificării și analizării criticilor de nelegalitate.

Față de considerentele reținute, se menține punctajul acordat la acest criteriu.

În concluzie, contestația urmează a fi admisă, cu consecința majorării punctajul acordat de la 43,5 puncte la 44,5 puncte.

Data: 25 ianuarie 2021

**Comisia de soluționare a contestațiilor la evaluare
nentrin Sectia a II-a**